

ρέθησαν και τέσσαρες επιγραφαι ἀνατεθειμέναι τῷ Ἡρακλεῖ, φαίνεται ὅτι αὐτόθι ὑπῆρχε και ἱερὸν Ἡρακλέους του Μη-
νυτοῦ.

Ἐτι δὲ πρὸς τούτοις ἀνεκαλύφθη μέγας περίβολος, ἐφ' οὗ ἔκειτο ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος Χλόης και τῆς Κουροτρό-
φου Γῆς. Οὕτω λοιπὸν φαίνεται ὅτι τὰ ἐπὶ τοῦ χώρου
τούτου οἰκοδομήματα κατεσκευάσθησαν κατὰ συνέχειαν ἀπὸ
τῆς πέμπτης π. χ. μέχρι τῆς δευτέρας μ. χ. ἐκατονταετηρίδος.
Ἡ ἀρχαιότης ἦτο περὶ τὴν δύσιν τοῦ βίου αὐτῆς, και φαί-
νεται ὅτι κατέκειτο ὡς δυσθανατῶν τραυματίας, ὅτε ἡ νέα
πίστις κατέλαβε τὰ τεμένη τῆς παλαιᾶς. Ἐν Ἀθῆναις ὅμως
τὸ Ἀσκληπιεῖον ἀντέστη εἰς τὴν ἐπικειμένην πανωλεθρίαν
ἐπὶ μήκιστον. Τὰ τελευταῖα στηρίγματα τοῦ καταπίπτοντος
ἐθνισμοῦ ἦσαν ἐνταῦθα, ὡς πανταχοῦ, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν φιλο-
σοφικῶν σχολῶν. Ἐκ μαρτυρίων οὐχὶ ὀλίγων καταφαίνεται
ὅτι τελευτῶντος τοῦ ἐθνισμοῦ τὸ Ἀσκληπιεῖον διὰ τῆς ὄνει-
ρομαντικῆς ἐκέκμητο και μετὰ ταῦτα σπουδαιότητα.

Αἱ τελευταῖαι περὶ αὐτοῦ εἰδήσεις διεσώθησαν ἡμῖν ἐν
τῷ βίῳ τοῦ φιλοσόφου Πρόκλου, γραφέντι ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ
και διαδόχου αὐτοῦ Μαρίνου, κεφ. 29. Ἀσκληπιγένεια ἡ Ἀρ-
χιάδου μὲν και Πλουτάρχης θυγάτηρ, Θεαγένους δὲ τοῦ
καθ' ἡμᾶς εὐεργέτου γαμετή, ἔτι κόρη οὖσα και ὑπὸ τοῖς
πατράσι τρεφομένη νόσῳ χαλεπῇ κατείχeto και τοῖς ἰατροῖς,
ἰάσασθαι ἀδυνάτω. Ὁ δὲ Ἀρχιάδης ἐπ' αὐτῇ μόνῃ τὰς
ἐλπίδας ἔχων τοῦ γένους ἡσχαλλε και ὀδυνηρῶς διέκειτο,

ὥσπερ ἦν εἰκός. Ἀπογινωσκόντων δὲ τῶν ἰατρῶν ἦλθεν,
ὥσπερ εἰώθει ἐν τοῖς μεγίστοις, ἐπὶ τὴν ἐσχάτην ἀγκυραν,
μᾶλλον δὲ ὡς ἐπὶ σωτήρα ἀγαθὸν τὸν φιλόσοφον και λιπα-
ρήσας αὐτὸν ἡξίου σπεύδοντα και αὐτὸν εὐχεσθαι ὑπὲρ τῆς
θυγατρὸς· ὁ δὲ παραλαβὼν τὸν μέγαν Περικλέα τὸν ἐκ τῆς
Λυδίας, ἄνδρα μάλα και αὐτὸν φιλόσοφον, ἀνῆει εἰς τὸ
Ἀσκληπιεῖον προσευξόμενος τῷ θεῷ ὑπὲρ τῆς καμνούσης.
Και γὰρ ἠτύχει τούτου ἡ πόλις τότε και εἶχεν ἔτι ἀπόρ-
θητον τὸ τοῦ Σωτῆρος ἱερὸν. Εὐχομένου δὲ αὐτοῦ τὸν ἀρ-
χαιότερον τρόπον ἀθρόα μεταβολὴ περὶ τὴν κόρην ἐφαίνετο
και βραστὴν ἐξαίφνης ἐγίγνετο· ῥεῖα γὰρ ὁ Σωτήρ, ὥστε
θεός, ἔατο. Συμπληρωθέντων δὲ τῶν ἱερῶν πρὸς τὴν Ἀσκλη-
πιγένειαν ἐβάδιζεν και καταλαμβάνει αὐτὴν ἄρτι μὲν τῶν
περιεστώτων τὸ σῶμα λελυμένην παθῶν, ἐν ὑγιεινῇ δὲ κατα-
στάσει διάγουσαν. Καὶ τοιοῦτο ἔργον διεπράξατο οὐκ ἄλλως
ἢ κἀνταῦθα τοὺς πολλοὺς λανθάνων και οὐδεμίαν πρόφασιν
τοῖς ἐπιβουλεύειν ἐθέλουσι παρασχών, συνεργησάσης αὐτῷ
και τῆς οἰκίας, ἐν ἣ αὐτὸς ὦκει· και γὰρ πρὸς τοῖς ἄλλοις
εὐτυχίμασιν ἀρμοδιωτάτῃ αὐτῷ και ἡ οἰκισις ὑπῆρξεν, ἦν
και ὁ πατήρ αὐτοῦ Συριανὸς και ὁ προπάτωρ, ὡς αὐτὸς
ἐκάλει, Πλούταρχος, ὦκῃσαν, γείτονα μὲν οὖσαν τοῦ ἀπὸ
Σοφοκλέους ἐπιφανοῦς Ἀσκληπιεῖου και τοῦ πρὸς τῷ θεάτρῳ
Διονυσίου, ὁρωμένην δὲ ἡ και ἄλλως αἰσθητὴν γιγνομένην
τῇ Ἀκροπόλει τῆς Ἀθηνᾶς.

(ἔπεται τὸ τέλος.)

ΠΕΡΙ ΥΠΟΧΟΝΔΡΙΑΣ

ὑπὸ τοῦ καθηγ. F. Heinrich Kisch.

Πάσχῳ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου συχνότατα ἐκ δυσπεψίας.
Αἰσθάνομαι πάντοτε μετὰ τὸ φαγητὸν ὀχληρὰν πίεσιν και
ὄγκον ἐν τῷ στομάχῳ· ἡ κοιλία μου εἶναι τεταμένη και μοὶ
προξενεῖ ἰσχυρὰς ἀλγηδόνας ὡς ἂν εἰ περισφίγγετο ὑπὸ σι-
δηροῦ δεσμοῦ. Αἰσθάνομαι πρὸς τούτοις πόνους εἰς ὅλα μου
τὰ μέλη, σπασμούς εἰς τοὺς βραχίονας και εἰς τοὺς πόδας,
φλόγα εἰς τὴν ράχιν και μεταξὺ τῶν ὤμων. Ἐν τῇ κε-
φαλῇ αἰσθάνομαι βάρος και πίεσιν, καταλαμβάνουσιν ὅλον
μου τὸ κρανίον, αἱ ἰδέαι μου εἶναι συγκεχυμέναι και ἀκατά-
στατοι. Ἡ ἐλαχίστη ἀφορμὴ δύναται νὰ μὲ ἐμβάλῃ εἰς
μεγίστην ταραχήν, και τότε ἡ καρδιά μου ἀρχίζει νὰ πάλλῃ
τόσον δυνατά, ὥστε ἀπειλεῖ νὰ διαρρήξῃ τὸ στήθος μου· οἱ
ὀφθαλμοὶ μου ἀμαυροῦνται και καταλαμβάνομαι ὑπὸ ζάλης και
σκοτοδινίας. Ὁ ὕπνος μου εἶναι ἐλεεινὸς και φοβερὰ ὄνειρα
μὲ καταδιώκουσι τὴν νύκτα, ὥστε ἀνεγείρομαι ἐντρομος.
Δὲν ἔχω διάθεσιν πρὸς ἐργασίαν, ἀλλὰ και ἡ ἡσυχία μοὶ
εἶναι ἀνιάρη. Τὰ οἰκονομικά μου εἶναι εἰς εὐάρεστον θέσιν,
και εἶμαι ἀπηλλαγμένος οἰκονομικῶν φροντίδων και μεριμνῶν·
ἡ σύζυγός μου εἶναι πρότυπον γυναικὸς και τὴν ὑπεραγαπῶ·
μὲ τὰ τέκνα μου δὲν ἔχω τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν νὰ ἦμαι
δυσηρεστημένος· και ὅμως οὐδεμίαν χαράν, οὐδεμίαν ἡσυχίαν
εὐρίσκω ἐν τῇ οἰκογενεῇ μου, και ἂν ὑπάγω ποτὲ εἰς συν-
αναστροφὴν φίλων, καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἀφορήτου ἀνίας.
Οἱ φίλοι μου, ἡ σύζυγός μου μὲ ἐπιπλήττουσι και μὲ ὀνο-
μάζουσιν ὑποχονδριακόν· μὲ περιγελῶσι λέγοντες ὅτι εἶμαι
κατὰ φαντασίαν ἀσθενής, διότι τρώγω και πίνω μὲ ὄρεξιν
και περιπατῶ και δὲν ἔχω πυρετόν. Ἐν τούτοις ἐγὼ αἰσθά-
νομαι πραγματικῶς και ὄχι κατὰ φαντασίαν τοὺς πόνους
ἐκείνους και τὰ ἐνοχλήματα, ἅτινα Σᾶς περιέγραψα ἀνωτέρω.

Σᾶς παρακαλῶ θερμῶς, ἐξοχώτατε, εἰπετέ μοι, ἂν εἶμαι
πράγματι ἀσθενής ἡ ὑποχονδριακός!

Ποσάκις λαμβάνω τοιαύτας ἐπιστολάς, ποσάκις θκούω
προφορικῶς τοιαῦτα παράπονα! Πάντοτε μοὶ ἔκαμιν ἐντύ-
πωσιν τὸ ὑπερβολικὸν και παράφορον ὕψος, μὲ τὸ ὅποιον
ὁμιλοῦσι περὶ τῶν παθημάτων αὐτῶν και περιγράφουσι μὲ
τὰ ζωηρότερα χρώματα τὰς ψυχικὰς αὐτῶν διαθέσεις οἱ ἐξ
ὑποχονδρίας πάσχοντες — ἀψευδῇ τεκμήρια ὑπερβολικῆς εὐ-
αισθησίας τῶν νέρων και ὑπερεξημένης φαντασίας. Καὶ
εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι τοιαῦται μεμφιμοιρίαι προέρχονται ὡς
ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐξ ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι δὲν πάσχουσιν ἐκ
σοβαρῆς ἀσθενείας καιρίων ὀργάνων, οὐχ ἥττον ὅμως θὰ
ἦτο ἀδικία νὰ τοὺς θεωρήσωμεν ἀπλῶς ὡς κατὰ φαντασίαν
ἀσθενεῖς· διότι ἡ ὑποχονδρία αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι νόσος,
εἰ και τοιαύτῃ νόσος, καθ' ἣν τὰ πράγματα ὑφιστάμενα σω-
ματικὰ πάθη εἶναι ἐλάχιστα και ἀσήμαντα ἐν συγκρίσει
πρὸς τὴν πληθὺν τῶν φοβερῶν εἰκόνων, ἃς ἐξεγείρουσιν ἐν
τῇ φαντασίᾳ διὰ τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Ὁ πάσχων ἐξ ὑποχονδρίας εἶναι δυστυχὴς ἄνθρωπος,
ὅστις πεπροικισμένος μὲ λεπτοτάτῃν εὐαισθησίαν και διὰ τὰς
ἐλαχίστας ἔτι μεταβολὰς τῆς σωματικῆς αὐτοῦ καταστά-
σεως, στρέφει ὅλην αὐτοῦ τὴν προσοχὴν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐξ-
έτασιν τῆς καταστάσεώς του ταύτης, τοῦθ' ὅπερ παρέχει
αὐτῷ ἀκαταπαύστως ἀφορμὰς δυσθυμίας, κενῶν και ἀβασί-
μων φόβων και πεπλανημένων ἰδεῶν. Χαρακτηριστικώτατα
λέγει ὁ πνευματώδης κωμικὸς Lichtenberg: „Υπάρχουσι βα-
ρεῖται νόσοι, αἵτινες δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι τὸν θάνατον,
ὕπαρχουσι και ἄλλαι, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν ἀποθνήσκει ὁ ἄν-
θρωπος, ἀλλ' αἵτινες γίνονται φανεραὶ ἄνευ μεγάλης μελέτης

τέλος υπάρχουν νοσοί, τὰς οποίας δὲν δύναται τις νὰ διακρίνῃ ἄνευ μικροσκοπίου. Καὶ αὗται εἶνε αἱ εἰδεχθεύσασαι — τὸ δὲ μικροσκόπιον εἶναι ἡ — ὑποχονδρία.

Πράγματι ὁ υποχονδριακὸς ἐξετάζει περιδεῶς καὶ μετὰ μικροσκοπικῆς ἀκριβείας τὴν κατάστασιν τῆς υἰγείας του. Παρατηρεῖ μετὰ προσοχῆς τὴν γλῶσσαν, ἀριθμεῖ ἀκριβέστατα τοὺς παλμούς τοῦ σφυγμοῦ του, θεωρεῖ ἐπὶ μακρὸν ἐν τῷ κατόπτρῳ τὸ χρῶμα καὶ τὴν ἑκφράσιν τοῦ προσώπου καὶ ὑποβάλλει ἐς ἐξηκριβωμένην ἐξέτασιν τὰς ἐκκρίσεις τοῦ σώματός του. Δὲν εἶνε λοιπὸν διόλου θαυμαστόν, ἂν ἡ διηνεχὴς αὕτη καὶ ἔντονος προσήλωσις εἰς τὴν κατάστασιν τῆς υἰγείας καὶ ἡ ἀκατάπαυστος ἐπασχόλησις μὲ τὸ ἴδιον σῶμα ἐπιφέρει δυσθυμίαν καὶ ἀδημονίαν, ἐπιτεινομένην ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τῆς ἀσαφοῦς περὶ τῶν νόσων ιδέας καὶ τῶν ἐξωγικωμένων τῆς φαντασίας εἰκόνων. Ἐλαφρὰ κεφαλαλγία ἀρκεῖ ὕπῳ ἐμβάλῃ τὸν υποχονδριακὸν εἰς φόβον περὶ ἐπιχειμένης ἐγκεφαλικῆς νόσου. Ἀσήμαντος βραχιαῖος πόνος ἐκλαμβάνεται ἀμέσως ὡς σύμπτωμα παθήσεως τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. Μικρὰ δυσπεψία ἢ ἄλλο τι ἐνόχλημα τῆς κοιλίας δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ υποχονδριακοῦ ὡς τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς ἀναπτύξεως στομαχικοῦ καρκίνου. Ἐλαφρὸς κατάρρους τοῦ λάρυγγος ἢ τῆς βλεννοειδοῦς μεμβράνης τῶν πνευμόνων διεγείρουσιν ἐν αὐτῷ τοὺς μεγαλητέρους φόβους περὶ ἐπιχειμένης φθίσεως τῶν ὀργάνων τούτων. Ἄν ποτε ἡ καρδιά ἀρχίσῃ νὰ πάλῃ ἰσχυρότερον τοῦ συνήθους, τοῦτο ὅπερ συμβαίνει συχνότατα εἰς νευρικοὺς ἀνθρώπους ὅταν ταραχθῶσιν, ὁ υποχονδριακὸς ἐκλαμβάνει τοὺς παλμούς τούτους ὡς ἀψευδὲς τεκμήριον βαρείας καρδιακῆς νόσου καὶ οὕτω καθεξῆς ἐπ' ἀπειρον.

Ἡ διηνεχὴς αὕτη φροντὶς περὶ τοῦ πανυπερτάτου αὐτῶν ἀτόμου, οἱ ἀτελεύτητοι φόβοι, μήπως ἡ ἑαυτῶν Μεγαλειότης περιπέσῃ εἰς νόσον, ἐπιβάλλουσι σύντονα προφυλακτικὰ μέτρα, τὰ ὅποια κατ' ἀνάγκην ἀφαιροῦσιν αὐτοὺς πᾶσαν τοῦ βίου χαρὰν καὶ ἀπόλαυσιν. Κατὰ τὴν ἐσπέραν δὲν ἐπιτρέπεται αὐτοῖς ἡ ἐκ τῆς οἰκίας ἐξοδος, ὅπως μὴ δοθῇ ἀφορμὴ πρὸς κρυολογήματα. Ἡ ἐνδυμασία ἐκλέγεται ὅσον τὸ δυνατὸν θερμὴ, ὁ λαιμὸς καὶ τὸ στόμα προφυλάσσονται ἀπὸ τῆς πνοῆς τοῦ ἀέρος μὲ διάφορα μανδήλια· πᾶσα μετὰ ἀσθενῶν συγκοινωνία ἀποφεύγεται μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἵνα μὴ εὖρη πρόσδοον καμμία κολλητικὴ ὕλη ἐν συντόμῳ, πᾶσα αὐτῶν σκέψις καὶ αἰσθησις, πᾶς λογισμὸς, πᾶσα πράξις καὶ προσπάθεια περιστρέφεται περὶ τὸ ἴδιον σῶμα.

Ἄν ὁ υποχονδριακὸς ἔτυχεν ὅπως οὖν γενικῆς τινος μορφώσεως, κέκτῃται καὶ τὴν ἡθικὴν δύναμιν νὰ κυριεύῃ ἑαυτοῦ καὶ νὰ κρύπτῃ τὴν δυσθυμίαν του ἐν συναναστροφῇ ξένων προσώπων· μόνον ὅταν ᾔνε μόνος ἢ ἐν τῷ κύκλῳ τῆς οἰκογενείας του, ὅπου δὲν ἀναγκάζεται νὰ καταστείλῃ διὰ τῆς βίας τὴν ἐξωτερικεύσιν τῶν λυπηρῶν αὐτοῦ συναισθημάτων, εἶνε βαρύνυμος, σκυθρωπὸς καὶ σκεπτικὸς. Τὸ προσφιλέστερον ἀντικείμενον τῆς ὁμιλίας του εἶνε ἡ κατάσταση τῆς υἰγείας του ἢ ὅ,τι ἔχει σχέσιν ἢ ὁμοιότητα πρὸς αὐτήν, κέκτῃται δὲ τὴν τέχνην, ὅταν μάλιστα ἱατρὸς περιπέσῃ εἰς τὰς χεῖράς του, νὰ τρέπῃ μετὰ μεγάλης ἐπιτηδειότητος τὴν συνδιάλεξιν εἰς τὰ ἴδια παθήματα, τὰ ὅποια θεωρεῖ ἀνίατα καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν περιμένει τὸν θάνατον, τὴν δυστυχίαν τῆς οἰκογενείας του καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἐκ τῶν ἱατρῶν ἀγάπᾳ περισσότερον ἐκείνον, ὅστις ἔχει τὸν καιρὸν καὶ τὴν ὑπόμονήν νὰ ἀκούῃ μετὰ προσοχῆς τὰ αἰωνίως ἐπαναλαμβάνόμενα παράπονά του καὶ νὰ ὑποβάλλῃ ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματός του εἰς ἀκριβῆ ἐξέτασιν. Τοιαύτη

εἶνε ἡ εἰκὼν τοῦ υποχονδριακοῦ, τὴν ὁποίαν μὲ τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς σκιαγραφοῦμεν· δὲν εἶνε μὲν φαιδρὸν καὶ χαροποιόν, ἀλλ' ὅμως πιστὸν καὶ φυσικώτατον ἀπεικόνισμα τοῦ ἐξ υποχονδρίας πάσχοντος, ὅστις μὲ τοὺς ἀρρήτους αὐτοῦ φόβους, μὲ τὰς ἀτελευτήτους αὐτοῦ μεμφιμοιρίας καθιστᾷ πικροτάτην καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν καὶ τὴν τῶν συγγενῶν του.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ αἷτια τῆς ὀδυνηρᾶς ταύτης καταστάσεως φρονοῦμεν ὅτι ἡ υποχονδρία εἶνε ἡ θυγάτηρ τῆς νευρασθενείας, δηλ. τῆς γενικῆς ἐξασθενώσεως τῶν νέρων, ἣτις ἐκδηλοῦται ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ εὐρεθίστου αὐτῶν καὶ ἀφ' ἐτέρου διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῶν δυνάμεων τοῦ ὅλου νευρικοῦ συστήματος. Ἄν καὶ αἱ ἀνατομικαὶ ἀλλοιώσεις τοῦ ἐγκεφάλου κατὰ τὴν υποχονδρίαν δὲν ἔχουν εἰσέτι ἐρευνηθῇ, δυνάμεθα ἐν τούτοις νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τοιαῦται ἀλλοιώσεις πράγματι συμβαίνουσιν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ καὶ ἐξ αὐτῶν προέρχεται τὸ φαινόμενον ὅτι κατὰ τὴν υποχονδρίαν πᾶσαι αἱ τὰ νεῦρα προσβάλλουσαι ἐντυπώσεις γίνονται ὑπερμέτρως αἰσθηταὶ καὶ προξενοῦσι δυσάρεστα συναισθήματα, ἅτινα πᾶσαν τὴν ἐνέργειαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος κυριεύουσι καὶ δεσμεύουσι. Ἀναμφιβόλως διαδραματίζουσι μέγα πρόσωπον ἐν τῇ υποχονδρίᾳ αἱ κληρονομικαὶ διαθέσεις. Εἶναι αὐτόχρημα καταπληκτικὴ ἡ ὁμοιότης καὶ φωτογραφικὴ ἀκριβεία, μεθ' ἧς παρουσιάζεται ἐνίοτε παρὰ τῷ υἱῷ ἡ εἰκὼν τῶν υποχονδριακῶν φαινομένων τοῦ πατρὸς, εἰς πολλὰς δὲ οἰκογενεῖας δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν τὸν μέλανα μίτον τῆς υποχονδρίας ἀπὸ τοῦ πάππου μέχρι τοῦ ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ εὕρισκομένου ἐγγόνου.

Πολλοὶ ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν θὰ ἔκαμαν βεβαίως τὴν παρατηρήσιν ὅτι πολλὰ παιδιά, καὶ μάλιστα παῖδες ἀσθενοῦς καὶ λεπτοφυοῦς κράσεως, διακρίνονται ἐπὶ ὑπερμέτρῳ εὐαισθησίᾳ καὶ ἔχουσιν ἰδιαίτεράν τάσιν νὰ γίνονται ἐξ ἐλαχίστων ἀφορμῶν περιδεῇ καὶ ἀνήσυχτα. Τοιοῦτοι παῖδες δεικνύονται ἤδη ἀπὸ τρυφερᾶς ἡλικίας ὀλιγώτερον „ἀνδρικοί“ τῶν ὁμηλικῶν των. Μὲ τὸ παραμικρὸν καταπτοῦνται καὶ καθίστανται δειλοί. Τὸ ἐλάχιστον δυστύχημα, ἡ θέα οἰδήματος ἢ φλυκταίνης ἢ ἀμυχῆς ἢ μάλιστα βέοντος αἵματος δύναται νὰ τοὺς ἐμβάλῃ εἰς τὴν μεγαλητέραν ἀγωνίαν· θρηνοῦσι καὶ ὀδύρονται ὅχι τόσον ἐνεκα τοῦ σωματικοῦ πόνου ὅσον ἐκ τοῦ φόβου περὶ τῶν συνεπειῶν τοῦ κτυπήματος. Ἐν νεανικῇ ἡλικίᾳ καθίστανται οὗτοι σκεπτικοὶ καὶ ἐμφρόντιδες· κατὰ τὴν ἐλαχίστην ἀδιαθεσίαν ἀνακαλύπτουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὰ συμπτώματα πάσης νόσου καὶ νομίζουσιν ὅτι αἰσθάνονται πανταχοῦ ἐνοχλήματα καὶ πόνους· ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ ἀφορμῇ αἰσθάνονται ὅτι εἶναι ἀρρωστοί, ἀποφεύγουσι τὰς θόρυβώδεις διασκεδάσεις τῶν ὁμηλικῶν, βαρυνοῦσιν εὐκόλως καὶ αἰσθάνονται συχνάκις τὴν ἀνάγκην τῆς ἀπομονώσεως, τῆς ἡρεμίας καὶ ἀναπαύσεως. Ἡ ἀνδρική ἡλικία ἀκολουθῶς φέρει τὴν παρὰ τῶν γονέων κληρονομηθεῖσαν νόσον τῆς υποχονδρίας εἰς πλήρη ἀνάπτυξιν καὶ ἐναργεστάτην ἐκδήλωσιν.

Πᾶσαι αἱ νόσοι, αἵτινες ἐπιφέρουσι μεγάλην εἰς τὸν ὀργανισμόν ἀδυναμίαν καὶ οὕτως ἐλαττοῦσι τὴν ἐνέργειαν καὶ καταπονοῦσι τὸ νευρικὸν σύστημα, εἴτε δι' ἀπωλείας αἵματος εἴτε διὰ πυρετοῦ εἴτε διὰ παραβλάψεως τῆς ὀλικῆς θρέψεως, δύνανται, ὅταν μάλιστα ὑπάρχῃ κληρονομικὴ προδιάθεσις, νὰ γίνωσιν ἀφορμαὶ υποχονδρίας. Δυνάμεθα πολλάκις νὰ παρατηρήσωμεν ἐκρινῶς καὶ παρακολουθήσωμεν τὴν γέννησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς νόσου ταύτης ἐξ ἄλλης νόσου ἢν ὑπέστη ὁ ἀσθενής, οἷον τύφου, βαρείας περιπνευμονίας κ.τ.τ.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΙΑΣ ΕΝ ΦΛΟΡΕΝΤΙΑ.

Εἶκον ὑπο Jacques Wagrez.

ὡσαύτως ἀποδεικνύονται ὡς αἰτίαι τῆς ὑποχονδρίας ὑπερβολικὴ διανοητικὴ ἐργασία καὶ καταπόνησις τοῦ πνεύματος, ἀσωτία, ὑπέρμετροι φροντίδες καὶ βιωτικαὶ μέριμναι καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὡρισμένα τινὰ εἶδη ἐργασίας φαίνεται ὅτι εὐνοοῦσι καὶ διευκολύνουσι τὴν ἐπίδοσιν τῆς ὑποχονδρίας: Ἄνθρωποι ἄγοντες καθεστικὸν βίον, ὅσον γραφεῖς, λογισταί, οἱ ὅποιοι δεσμευμένοι πάντοτε εἰς τὸ γραφεῖν τῶν ἐκτελοῦσι μηχανικὰς μᾶλλον ἐργασίας μὴ ἀπασχολοῦσας ἐντελῶς τὴν πνευματικὴν αὐτῶν ἐνέργειαν, καὶ ἀφ' ἐτέρου αὐτομαθεῖς ἐπιστήμονες καταπονοῦντες κατ' οἶκον τὸ πνεῦμα μὲ μονοτόνους μελέτας, ὡσαύτως δὲ ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι ἐν ἀκαμμία ἡλικίᾳ ἀποσύρονται προῶς ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῶν καὶ ἐκ τῆς προτέρας αὐτῶν δραστηριότητος καὶ πολυκινητοῦ ἐνεργείας μεταβαίνουσιν ἀποτόμως εἰς τὴν ἀσυνειδίχτον ἀργίαν, λαμβάνουσι συχνότατα τὴν κλίσιν νὰ στρέψωσιν ὅλην αὐτῶν τὴν προσοχὴν εἰς τὴν σωματικὴν κατάστασιν καὶ νὰ παραδίδωσιν εἰς θλιβεράς σκέψεις καὶ μελαγχολίας. Ὅτι μία διαρκὴς ἀπασχόλησις τοῦ πνεύματος περὶ τὴν παρατήρησιν καὶ ἐξέτασιν τῶν νοσημάτων, δύναται νὰ διεγείρῃ ὑποχονδριακὰ συναισθήματα, εἶνε εὐεξήγητον καὶ ἐν τούτῳ ἔγκειται ἡ αἰτία τοῦ ὅτι οἱ σπουδασταὶ τῆς ἱατρικῆς τόσον εὐκόλως πιστεύουσιν ὅτι ἀνακαλύπτουσιν ἐν ἑαυτοῖς πάσας τὰς ἀσθενείας ὅσας βλέπουσιν ἐν τῇ κλινικῇ· τοῦ ὅτι μεμορφωμένοι νοσοκόμοι διὰ τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῶν ἀσθενῶν προσλαμβάνουσιν ὑποχονδριακὰς διαθέσεις· τοῦ ὅτι ἡ ἀνάγνωσις ἱατρικῶν τιγῶν συγγραμμάτων, γεγραμμένων ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον χάριν τοῦ λαοῦ, ἐξεγείρει ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ ἀναγνώστου τρομακτικὰς εἰκόνας· τοῦ ὅτι εἰς ἐπιδημίας καὶ κολλητικὰς νόσους ἀναφαίνονται τόσον εὐκόλως ὑποχονδριακοί, πιστεύοντες ὅτι πάσχουσιν ἐκ χολέρας, τύφου, σκαρλατίνης, εὐφλογίας, διφθερίτιδος κτλ. ἐνῶ εἰσέτι εἶναι ὑγιεῖς.

Ὁ λόγος, δι' ὃν ἡ ὑποχονδρία ἀναφαίνεται συχνότερον εἰς τὰς εὐπορωτέρας καὶ μᾶλλον μεμορφωμένας κοινωνικὰς τάξεις παρὰ εἰς τὰς ἐργατικὰς, εἶναι ὅτι ὁ ταλαίπωρος ἐργάτης, ἡναγκασμένος νὰ βασανίζεται ἀπὸ πρῶϊας μέχρι ἐσπέρας ὅπως πορισθῇ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, δὲν ἔχει οὔτε τὴν ἱκανότητα οὔτε τὸν καιρὸν, νὰ ἀφίη ἑλευθέραν καὶ ἀχαλίνωτον τὴν φαντασίαν του καὶ νὰ παραδίδῃται εἰς φόβους καὶ θλιβεράς σκέψεις περὶ τῆς υγείας του. Ἐν τούτοις ὅμως δὲν εἶναι ἡ ὑποχονδρία ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῶν πλουσίων, ἀλλὰ μετέχουσι τοῦ δώρου τούτου καὶ ἄρκετοι ἐργάται καὶ χειρῶνακτες πρὸς δυστυχίαν τῆς ταλαιπώρου οἰκογενείας τῶν.

Ὅσον δὴποτε δεινὴ, ὅσον σοβαρὰ καὶ ἀν παρυσιάζεται ἡ ὄψις τῆς ὑποχονδρίας, ὅσον ποικίλα καὶ ἀν εἶναι τὰ μετ' αὐτῆς συνδεόμενα πάθη, ὅσον βαθέως καὶ ἀν εἰσχωρῇ εἰς πάσας τὰς λειτουργίας τῆς ζωῆς ἡ νευρικὴ αὐτῇ νόσος, δυνάμεθα ἐν τούτοις νὰ εἰπώμεν ὅτι εἰς τὰς πλείους περιπτώσεις οὐ μόνον βελτίωσις δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἀλλὰ καὶ παντελής θεραπεία. Ὁ εὐφυὴς καὶ εὐαίσθητος ἱατρός δύναται νὰ εὕρῃ ἄξιον τῆς εὐεργετικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας ἔδαφος, ἐν ἐκάστην περιπτώσει τῆς νόσου ταύτης ποιῇται ἀντικείμενον σπουδαίας καὶ ἐμβριθοῦς μελέτης, διερευνᾷ ἐν τῇ νοσηρᾷ καταστάσει τοῦ σώματος τὰς πρώτας ἀφορμὰς τῆς ὑποχονδρίας καὶ ἔχῃ πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς ἀρχικὰς καὶ πρωταιτίους ψυχικὰς ἐπιδράσεις. Δι' ἐλαφρὰς τῶν ὤμων κινήσεως, διὰ δηκτικῶν σκωμμάτων οὐδεὶς ὑποχονδριακὸς θεραπεύεται, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀκριβοῦς καὶ βαθείας μελέτης τῆς φύσεως καὶ ἀτομικῆς τοῦ ἀρρώστου ἰδιοσυγκρασίας. Πολλάκις αἱ ἀρχικαὶ τῆς ὑποχονδρίας αἰτίαι εἶναι διαταρά-

ξεις καὶ ἀνωμαλίας τῆς πέψεως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ πρῶτον καὶ σπουδαιότατον τοῦ ἱατροῦ καθήκον εἶναι νὰ κανονίσῃ τὴν ἐνέργειαν τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων.

Οἱ ἄγοντες καθεστικὸν βίον δύναται ν' ἀπαλλαχθῶσι τῆς ὑποχονδρίας, ἐὰν κανονίσωσιν ὀρθῶς καὶ ἐν ἀρμονίᾳ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀναπαύσεως τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος καὶ φροντίζωσιν ὅπως καὶ τὸ σῶμα λαμβάνῃ τὴν ἀναγκαίαν κίνησιν ἐν τόπῳ εὐαέρῳ καὶ ὑπαίθρῳ καὶ τὸ πνεῦμα τὴν ἀπαιτουμένην διασκέδασιν καὶ ἀναφυγὴν. Διηγοῦνται περὶ τοῦ διασήμου ἱατροῦ Boerhave ὅτι λαβὼν ποτε ἐπιστολὴν παρὰ τινος ὑποχονδριακοῦ ζητοῦντος τὴν συμβουλὴν του, συνεπέρανεν ἐξ αὐτῆς ὅτι ὁ ἀσθενὴς οὐδεμίαν κίνησιν ἐδίδεν εἰς τὸ σῶμά του ἀλλ' ἔμενε πάντοτε κεκλεισμένος ἐν τῇ πνιγνῇ ἀτμοσφαιρᾷ τοῦ δωματίου του· ἀπήντησε λοιπὸν ὅτι ὁ ἀσθενὴς αὐτὸς ὥφειλε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ προσωπικῶς, ἔπρεπε ὅμως νὰ διανύσῃ τὴν μακρὰν ὁδὸν πεζός. Πράγματι ὁ ἀσθενὴς ἐπεχείρησε τὸ ταξείδιον, διήρχετο τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ δάση, ἀνέπνεεν ἀπλήστως τὸν καθαρὸν καὶ δροσερὸν ἀέρα τῆς ἐξοχῆς, τὸν ὅποιον εἶχε στερηθῇ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ἀπέλαυε τῆς μαγευτικῆς θεάς τῶν πρασίνων λειμῶνων καὶ τοῦ καθαροῦ, κυανοῦ χρώματος τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπὶ τέλους ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱατροῦ ἐντελῶς ὑγιής.

Ἡ ἐγκατάλειψις τῶν συνήθων ἀσχολιῶν, ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τοῦ καθημερινοῦ κύκλου τῶν περιστοιχοῦντων προσώπων καὶ πραγμάτων, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὅλου βίου, ἡ φειδῶ τῶν ὑπερεξηγμένων καὶ καταπεπονημένων νέρων, ἡ ἀνάπαυσις τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας, ἡ ἐξέγερσις τῆς στερεᾶς θελήσεως καὶ ἀποφασιστικότητος δύναται κατὰ τὴν θεραπείαν τῆς ὑποχονδρίας νὰ φέρωσι μεγίστην καὶ σημαντικωτάτην ὠφέλειαν.

Ἐκ τούτων ἐξηγεῖται ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις, ἣν ἐξασκεῖ πολλάκις ἐπὶ τῆς υγείας τοῦ ὑποχονδριακοῦ ἡ τῶν λουτρῶν διαίτα· διότι τὰ ἱαματικά λουτρά συννοοῦσιν ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἐνέργειαν τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων, τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ὅλως μεταβεβλημένου βίου καὶ τὴν ἀγαθοποιὸν δύναμιν, ἣν ἐξασκοῦσιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀσθενοῦς τὰ αἰώνια τῆς φύσεως θέληγτρα. Παρατηρητέον ὅμως ὅτι μετὰ τῶν ἐκ μελαγχολίας καὶ βαρυθυμίας πάσχόντων ὑπάρχουσι πολλοὶ εὐρέθιστοι καὶ δξύθυμοι ἄνθρωποι, εἰς τοὺς ὁποίους οὔτε ἀρεστὸς οὔτε ὠφέλιμος εἶνε ὁ θορυβώδης καὶ πολυκίνητος ἐν τοῖς λουτροῖς βίος, καὶ οἱ ὅποιοι ὅσον ζωηρότερος καὶ εὐθυμότερος βλέπουσι περὶ αὐτῶν τοὺς ἄλλους, τόσον δυστυχεστέρος αἰσθάνονται ἑαυτούς. Εἰς τοιοῦτους ἀνθρώπους εἶνε πολὺ ὠφελιμώτερα ἡ διαμονὴ ἐν ἡρέμῳ καὶ μεμονωμένῳ τόπῳ, μακρὰν τοῦ θορύβου καὶ τῆς τύρβης τῶν ἀνθρώπων. Ὁ διὰ τῆς πείρας ἐξησκημένος ὀφθαλμὸς τοῦ ἱατροῦ δύναται νὰ διδῇ ἐν ἐκάστη περιπτώσει τὸ μᾶλλον ἀρμόζον εἰς τὸν χαρακτηρὰ τοῦ ἀσθενοῦς.

Τὸ σπουδαιότατον ἐν πάσῃ περιπτώσει καθήκον τοῦ ἱατροῦ εἶνε νὰ καταπολεμῇ τὴν νόσον ταύτην ἐν ταῖς πρώταις αὐτῆς ἀρχαῖς, ὅτε συνήθως ἐκδηλοῦται διὰ μικρῶν καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀσημάντων διαταράξεων τοῦ νευρικοῦ συστήματος, πρὶν ἢ λάβῃ μεγαλητέρας διαστάσεις καὶ προσλάβῃ τὴν φοβεράν ἐκείνην ὄψιν, καθ' ἣν ἐπέρχεται παντελής σκοτισμὸς τοῦ πνεύματος καὶ χαλεπὴ φρενοβλάβεια. Πρὸς τοῦτο εἶνε ἀναγκαία μία διηνεκὴς καὶ σκόπιμος παιδαγωγικὴ χειραγώγησις, καταπνίγουσα ἐν τῇ τρυφερᾷ ἡλικίᾳ πᾶσαν ἐγωϊστικὴν τάσιν, ἀποτρέπουσα τὸν παῖδα ἀπὸ τῆς αὐταρέσκου βοτῆς τοῦ στρέφειν ὅλην τὴν προσοχὴν εἰς τὸ ἴδιον ἄτομον, εὐρύνουσα τὸν κύκλον τῶν ἰδεῶν πέραν τῶν

στενῶν ὁρίων τῆς ἰδίας ὑπάρξεως, διεγείρουσα τὴν πρὸς τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως εὐαισθησίαν, ἐμπνέουσα ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν καλλιτεχνίαν, καὶ τηροῦσα ἀκμαῖον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ παιδὸς τὸ αἰσθημα τῆς μεθ' ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀδελφότητος. Ἐχω τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἡ ἡσυχία τῆς ψυχῆς, ἡ αὐτάρκεια καὶ ἡ φαιδρότης εἶναι ψυχικαὶ ιδιότητες ἐπικτητοί, δυνάμεναι κάλλιστα διὰ τῆς ἀγωγῆς νὰ ἐμφυτευθῶσιν. Ὅστις ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ἐξωκειώθη πρὸς τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ ἴδιον ἄτομον δὲν εἶναι τὸ ὕψιστον ὃν ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ, ὅστις ἐδημιούργησεν ἑαυτῷ ἰδανικά, ὡς ὕψιστον δὲ τῆς ὑπάρξεώς του προορισμὸν ἀναγνωρίζει τὴν ἐνδελεχῆ τάσιν πρὸς τὰ ἰδανικά ταῦτα, ὅστις ἔμαθε εἰς πᾶ-

σαν περίστασιν νὰ δεσπόζῃ ἑαυτοῦ, νὰ ἐνισχύῃ καὶ κραταιοῖ τὴν θέλησίν του πρὸς ἐπιτεῦξιν τοῦ εὐγενοῦς, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ἀληθοῦς, ὅστις πρὸς τοῦτοις ἡξέουρε νὰ διατηρῇ τὴν ὀρθὴν ἰσορροπίαν μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως, ὁ τοιοῦτος δὲν γίνεται ποτὲ ὑποχονδριακός. Καὶ ἂν ποτὲ ἐξ οἰκισθῇ σωματικῆς παθήσεως διαταραχῇ ἡ ψυχικὴ αὐτοῦ ἁρμονία καὶ ἀνακύψωσι πρὸ τῆς διανοίας του εἰκόνες ζοφεραί, διὰ τῆς στερεᾶς αὐτοῦ θελήσεως θὰ δυνήθῃ ν' ἀποσοβῇσιν αὐτὰς εὐκόλως καὶ νὰ κατανικήσῃ τὸν δαίμονα τῶν μελαγχολικῶν σκέψεων. Ὡς βοηθὸς καὶ προστάτης ὀφείλει νὰ ἴσταται παρὰ τῷ πλευρῷ αὐτοῦ φίλος πιστὸς καὶ εὐλικρινής, ἱατρὸς ἐπιεικής καὶ εὐαίσθητος.

EK ΤΩΝ ΤΟΥ Schiller

Ο ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΠΗΓΗΝ ΚΑΘΗΜΕΝΟΣ ΝΕΟΣ.

An der Quelle sass der Knabe.

Ἦν τὴν πηγὴν παρεκάθητο νέος
Πλέκων στέφανον μ' ἄνθη ποικίλα,
Καὶ τὸ βεῦμα ἀρπάσαν τὰ ἄνθη
Εἰς τὰ κύματ' αὐτοῦ ἀνεκύλα.
— Οὕτω βρέουν κ' ἐμοῦ αἱ ἡμέραι
Ὡς αὐτὴ ἡ πηγὴ, λέγ' ὁ νέος·
Οὕτω φθίνει κ' ἐμοῦ ἡ νεότης,
Ὡς μαραίνονται τ' ἄνθη ταχέως.

Μὴ ἐρώτ' ἀθυμία τοςαύτη
Ἦν τὴν ἀκμὴν τῆς ζωῆς μου τί θέλει!
Πᾶν εὐφραίνεται τότε κ' ἐλπίζει,
Ὅτε ἔαρ γλυκὺ ἀντέλλει.
Ἄλλ' οἱ τόσοι τῆς φύσεως φθόγγοι,
Καθ' ὃν αὕτη ἐγείρεται χρόνον,
Ἦν τῆς ψυχῆς μου τὰ βάθη τὴν λύπην
Τὴν βαρεῖαν ἐγείρουσι μόνον!

(Μετάφρ.)

Καὶ τί πρὸς με πάνθ' ὅσα τὸ ἔαρ
Τὸ καλὸν μοι προσφέρ' εἰς χαράν μου;
Μία μόν' εἶν' ἐκείνη ποῦ θέλω,
Κ' εἶν' ἐγγὺς μου καὶ πάντα μακράν μου!
Πλήρης πόθου τὰς χεῖρας ἐκτείνω
Πρὸς τὸ φίτατον φάσμα μου τοῦτο . . .
Ἄχ! δὲν φθάνω αὐτό, καὶ ὁ πόθος
Μ' ἀπομένει ἀπλήρωτος οὕτω!

Ἐλθέ κάτω, ὠραία μου Χάρις,
Ἄφες νῦν τὸ λαμπρὸν μέγαρόν σου·
Ἄνθη, ὅσα τὸ ἔαρ παράγει,
Θε νὰ στρώσω ἐγὼ πρὸ ποδῶν σου.
Ἄκου! τ' ἄλσος ἡχεῖ ἐξ ἁσμάτων
Κ' ἡ πηγὴ κελαρύζει, φιλάτῃ·
Διὰ δύο εὐτυχεῖς π' ἀγαπῶνται
Καὶ καλύβη ἀρκεῖ μικροτάτῃ!

N. K. ΣΠΑΘΗΣ.

ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΗΣ ΕΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΑΠΟΙΚΙΩΝ.

Τῇ 26. Ἰανουαρίου 1878 προσωρμίσθη τὸ ἀγγλικὸν πολεμικὸν σκάφος „Σείριος“ εἰς τινὰ κόλπον τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς τῆς Αὐστραλίας. Ἐπ' αὐτοῦ εὐρίσκοντο πολλοὶ ἐκατοστύες καταδίκων, οὓς ὁ πλοίαρχος εἶχε τὴν ἐντολὴν ν' ἀποβιβάσῃ ἐπὶ τῆς ἀγρίας ἐκείνης παραλίας. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας παντελὴς λειψυδρία τὸν ἠνάγκασε νὰ μεταφέρῃ τοὺς καταδίκους ἐκείνους εἰς ἄλλο σημεῖον τῆς ἀκτῆς ὀλίγα μόνον μίλια ἀπέχον τῆς θέσεως ταύτης, ὅπου μικρὸς τις ποταμὸς ἐκβάλλει εἰς εὐρὺν λιμένα. Ὁ λιμὴν ἐκεῖνος ἐπωνομάσθη λιμὴν Jackson καὶ ἡ ἐκ καταδίκων ἀποτελουμένη ἐκείνη ἀποικία ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς πλουσίας Συδνέης, τῆς ἀρχαιοτάτης πόλεως τῆς Αὐστραλίας καὶ πρωτεύουσος τῆς Νέας Οὐαλίας. Σήμερον ἡ Συδνὴ ἀριθμεῖ ὑπὲρ τὰς 300,000 κατοίκων, ἐν ᾧ ἄλλαι πόλεις, βραδύτερον ἰδρυθεῖσαι, ἔτυχον ἔτι μεγαλειτέρας ἀναπτύξεως, ὡς ἡ Μελβούρνη π. χ. ἥς οἱ κάτοικοι συμποσοῦνται σχεδὸν εἰς 400,000.

Ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἐξετάσωμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας ἔλαβον τὰ πρῶτα σπέρματα αἱ μεγάλαι αὐταὶ ἀποικίαι καὶ τὰς σχέσεις εἰς αὐτὰς διατελοῦσιν αὐταὶ πρὸς τὴν μητρόπολιν, δὲν ἔχομεν ἄλλο νὰ πράξωμεν, παρὰ νὰ ἀναδιφῇσωμεν τὰς σελίδας τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ μάλιστα κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην τοῦ προπατορικοῦ πολιτισμοῦ, ὅτε ἑλληνικὰ φύλα κατελάμβανον δι' ἀπειραριθμῶν

ἀποικιωῶν καὶ αὐτὰς τὰς ἀπωτάτας γωνίας τῆς Μεσογείου θαλάσσης. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ὁ Ἕλλην ὅπου καὶ ἂν ἀπῆντα τὸν βάρβαρον κατεδάμαζεν αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅπου κατέκτα, ἴδρυε νέαν Κόρινθον, νέας Ἀθῆνας οὐχὶ πόλεις δούλας τῆς μητροπόλεως, ἀλλ' ἐλευθέρας καὶ συμμάχους θυγατέρας. Τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Βρετανοῦ ἐκδηλοῦται ἀπαρράλλaktως ὅπως καὶ παρὰ τῷ ἀρχαίῳ Ἕλληνι, ἀποφέρει δὲ καὶ τοὺς αὐτοὺς καρπούς. Τοὺς ἀγρίους καὶ ἀπολιτίστους λαούς, τοὺς ἐμποδίζοντας τὴν πορείαν του, ἡ καθιστὰ ἡθικὴ δούλους, ὡς τὰ 250 ἐκατομμύρια τῆς Ἰνδικῆς καὶ τοὺς Κάφρους τῆς νοτίου Ἀφρικῆς, ἡ τοὺς καταστρέφει ἐντελῶς, ὡς τὰς ὀρδὰς τῶν Ἰνδῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν Νιγητῶν τῆς Αὐστραλίας. Ὁ ἄγριος οὐδὲν γινώσκει περὶ διεθνούς δικαίου, ὁ δὲ λευκὸς ἀσμένως λησμονεῖ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοὺς νόμους καὶ τὰς διατάξεις του. Ἀσπλάγχχνως ἐξαφανίζονται ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς φυλαί, ὧν μόνον ἀμάρτημα ὑπῆρξεν ὅτι ἀνθίστανται μέχρι θανάτου κατὰ τοῦ ἐπιδρομέως. Τὴν τακτικὴν δὲ ταύτην ἀκολοθοῦσιν, ἐκτὸς τῆς Ἀγγλίας, καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἀποικιακαὶ δυνάμεις. Ἀλλ' ἡ πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας διαφέρει μεγάλως κατὰ τοῦτο, ὅτι ἀφίνει ἀκώλυτον τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐλευθέρου πνεύματος τοῦ λαοῦ. Αἱ ἀποκτηθεῖσαι γαῖαι, ἐξ ὧν ὁ βρετανὸς ἐδίωξε